

Kázání: 164. Jak nekaifášit

Kázání

Jak nekaifášit

1. čtení: Izajáš 50, 4 – 9a

4 Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdleného podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci.

5 Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět.

6 Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním.

7 Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben.

8 Blízko je ten, jenž mi zjedná spravedlnost. Kdo chce vést se mnou spory? Postavme se spolu! Kdo bude můj odpůrce na soudu? Ať ke mně přistoupí!

9 Hle, Panovník Hospodin je moje pomoc.

2. čtení: Matouš 26, 57 – 75

57 Ti, kteří Ježíše zatkli, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde se shromáždili zákoníci a starší.

58 Petr šel za ním zpovzdálí až do veleknězova dvora; vstoupil dovnitř a posadil se mezi sluhy, aby viděl konec.

59 Velekněží a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti.

60 Ale nenalezli, ačkoli předstupovalo mnoho křivých svědků. Konečně přišli dva

61 a vypovídali: „On řekl: Mohu zbořit chrám a ve třech dnech jej vystavět.“

62 Tu velekněz vstal a řekl mu: „Nic neodpovídáš na to, co tihle proti tobě svědčí?“

63 Ale Ježíš mlčel. A velekněz mu řekl: „Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!“

64 Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to řekl. Ale pravím vám, od nynějška uzříte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými.“

65 Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: „Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání.“

66 Co o tom soudíte?“ Jejich výrok zněl: „Je hoden smrti.“

67 Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře

68 a říkali: „Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!“

69 Petr seděl venku v nádvoří. Tu k němu přistoupila jedna služka a řekla: „I ty jsi byl s tím Galilejským Ježíšem!“

70 Ale on přede všemi zapřel: „Nevím, co mluvíš.“

71 Vyšel k bráně, ale uviděla ho jiná a řekla těm, kdo tam byli: „Tenhle byl s tím Nazaretským Ježíšem.“

72 On znovu zapřel s přísahou: „Neznám toho člověka.“

73 Ale zakrátko přistoupili ti, kdo tam stáli, a řekli Petrovi: „Jistě i ty jsi z nich, vždyť i tvé nářečí tě prozrazuje!“

74 Tu se začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka.“ Vtom zakokrhá kohout;

75 tu se Petr rozpomněl na slova, která mu Ježíš řekl: „Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Vyšel ven a hořce se rozplakal.

Sestry a bratři, před nějakými třiceti lety archeologové v Izraeli objevili jednu hrobku z prvního století. Což o to, takových hrobek vytesaných ve skalnatém podloží se už našlo spousta. Jenže tahle byla přeci jenom něčím zvláštní. Jednalo se přímo o senzační nález.

Při vstupu do hrobky byly vidět všude kolem poházené kosti. Jeden výklenek nicméně dávní vykradači hrobů přehlédli. Nacházely se v něm nepoškozené kamenné schránky, do nichž se po zetlení těla kosti nebožtíků ukládaly.

Jedna schránka byla obzvlášť pečlivě zdobená vytesanými okrasnými motivy. Bylo na ní uvedeno jméno, které známe z velikonočního příběhu. Jelikož nalezené ostatky odpovídaly věku kolem 60 let, je nade vší pochybnost, že ve schránce spočíval právě on.

Kdyby se tenkrát vedle jména uváděly i tituly a funkce, byla by na kamenné schránce nejspíš vyryta ještě slova MESIÁŠ a VELEKNĚZ.

Už asi tušíte, sestry a bratři – ano, schránka patřila Kaifášovi. Byl nejvyšší pomazanou autoritou jeruzalémského chrámu.

Pomazání olejem byl tehdy obřad, kterým se konkrétní člověk slavnostním způsobem uváděl do nové významné funkce. Zejména do funkce krále a velekněze. Kdo byl tímhle způsobem inaugurován neboli instalován, ten se stal mesiášem, čili pomazaným. V případě Kaifáše samozřejmě ne z vůle lidí, ale z vůle římských okupantů.

Kaifáš si byl vědom toho, že jeho postavení je na římské moci naprosto závislé. Nicméně, být v tehdejší době veleknězem nebyla vůbec špatná živnost. Navíc římsští prefekti v Jeruzalémě nesídlili a tak na něm bylo nejen spravování chrámu, ale i celého Judska.

Velekněz byl nejen nejvyšším knězem, ale ve skutečnosti i místokrálem. Kaifáš dobře věděl, že pokud bude pro Řím řádně vybírat daně a pokud současně zabrání jakýmkoli projevům odporu mezi lidmi, povede se mu víc než dobře. Chcete-li srovnání s nějakým současníkem, pak to byl dejme tomu někdo jako Lukašenko.

Takoví lidé se, jak známo, nabyté moci jen tak nevzdají. V úmyslu to rozhodně neměl ani Kaifáš. Ani tehdy, když se k němu doneslo, že do Jeruzaléma na velikonoční svátky dorazil Ježíš. Tyhle svátky samy o sobě byly pro Kaifáše vždy velice náročným týdnem. Ne snad proto, že musel být v chrámu při obřadech častěji vidět, ale hlavně kvůli možným nepokojům.

Velikonoce jsou totiž svátkem svobody, svátkem kdy si všichni připomínají vysvobození národa z egyptského otroctví. Kdy jindy než právě o Velikonocích může dojít k projevům odporu vůči cizí nadvládě a vůči veleknězově oportunistické politice?

Proto také na svátky do Jeruzaléma jako každoročně přijel s plukem vojáků římský prefekt Pontius Pilát. Jak on, tak Kaifáš, udělají všechno proto, aby nedošlo k žádnému pozdvižení. Jsou na sobě oba

dva vlastně závislí. Pilát chce daně, aby měl co posílat do Říma a také co uložit na svůj jistě tučný bankovní účet, Kaifáš zase chce nadále zůstat veleknězem a místokrálem v jedné osobě.

Zatím se nezdá, že by snad k něčemu neočekávanému mělo dojít. Jenom ten Ježíš, ten Kaifášovi leží v hlavě. Neví totiž, co od něj může čekat. Dozvěděl se, že galilejský učitel do Jeruzaléma dorazil na oslu ve stylu slavného krále Šalamouna a dokonce si nechal provolávat „sláva, ať žije král!“.

Doneslo se k němu, že v chrámu ztropil pozdvižení, když zpřevracel stoly prodejců a směnárníků, a na adresu provozovatelů chrámu vykřikoval něco o doupěti lupičů. Chrátová bezpečnostní informační služba přišla také se zjištěním, že se od nějaké ženy (jen považte, od ženy!) v jedné vesnici u Jeruzaléma nechal skutečně pomazat za krále.

Kaifášovi je jasné, že dva mesiášové na jednom místě nedávají smysl. Ježíš musí být odstraněn. Jenže jak na to? Zdálo by se, že to musí jít snadno. Galilejský učitel totiž kolem sebe nemá žádné ozbrojence, prý dokonce násilí odsuzuje. Kaifášovi připadá jak z jiného světa.

Nejhorší je, že tenhle svůj svět šíří všude kolem sebe. Uzdravuje všelijaké neduhy, zbavuje lidi zlých duchů, jen tak, mírnix týrnix odpouští lidem jejich poklesky a nedostatky, ba dokonce se účastní hostin pořádaných osobami, od kterých by si pes nevzal ani kůrku.

Přitom tohle všechno se může provozovat jen a jen v chrámu, jen a jen prostřednictvím oprávněných kněží, kterým šéfuje on, velekněz, hlava pomazaná! Prostě nevídané, neslýchané, co si tenhle přivandrovalec z Galileje dovoluje!

Kaifáš byl jistě notně rozrušený. Nějaké ty vzbouřence a teroristy už v minulých letech společně s prefektem zlikvidovali, jenže tenhle? Jak obvinít a popravit člověka, který namísto vyvolávání vzpoury káže o milování nepřátel? To mu Pilát nepodepíše. Určitě je to jen taková Ježíšova taktika, aby se mu nemohlo nic přišít! Jeden zločin by se ale samozvanému králi z jiného světa přišít dal. Rouhání!

Rouhání je skvělé obvinění, které se všelijakým Kaifášům hodí v každé době.

V médiích proběhla před pár dny zpráva o tom, jak v Rusku uvěznilo otce samoživitele a jeho 13 letou dceru dali do dětského domova kvůli tomu, že ve škole nakreslila obrázek proti invazi na Ukrajině.

Rouhání se prostě neodpouští. Na základě paragrafu proti rouhání se před rokem 89 likvidovali disidenti a ještě dřív antinacisté. Všude tam, kde si mocní chtějí zajistit nedotknutelnost, přichází na řadu paragraf proti rouhání, pouze se mu pokaždé říká trochu jinak.

Naštěstí dnes v našich končinách namísto popravy dochází obvykle pouze k vyloučení – ať už ze strany či z hnutí nebo třeba z církve či ze sboru.

Kaifáš věděl, že tohle musí zabrat. Nechal Ježíše zatknout a předvést před synedrium neboli nejvyšší radu. Padala tam různá obvinění, ale žádné nemělo dostatečnou váhu, aby to stačilo na exekuci. Až se konečně našlo jedno, které znělo slibně. Že prý Ježíš prohlásil, že může zbořit chrám a ve třech dnech jej znovu vystavět.

O zboření chrámu skutečně mluvil. Bylo to v souvislosti s kritikou elity národa, která sice nedá na chrám dopustit, tváří se zbožně a spravedlivě, ale ve skutečnosti je prolezlá chamtivostí, pokrytectvím a nenávistí k těm, kdo na to poukazují.

Dopadne to špatně, předvídal Ježíš, když přišel do Jeruzaléma. Chrám, na který jsou ti nahoře tolik pyšní, na který tolik spoléhají, bude rozbořen. Sobectví, pokrytectví a pýcha takhle obyčejně

končívají. Skutečně se tak za nějakých 40 let stalo. Římské vojsko Jeruzalém i s chrámem srovnalo se zemí.

Nyní ale stojí Ježíš ještě před veleradou a mlčí. Na účelové obvinění se toho moc říct ani nedá. Mohl se sice bránit, že o třech dnech kdy postaví nový chrám, nic neřekl, bylo by to ale marné. Tenkrát se totiž věřilo, že až nastane nový věk, tak mesiáš původní Herodův chrám zboří a v krátké době postaví zbrusu nový, nezatížený minulostí.

Jestliže výrok o zboření a postavení přišijí Ježíšovi, pak je jisté, že se za očekávaného Mesiáše skutečně považuje. Proto Kaifáš hned na to vyrukuje s přímou otázkou: „Jsi Mesiáš, Syn Boží?“

Ježíš se nebrání, ale odpovídá citací z jednoho žalmu a Danielova prorocství. Stručně přeloženo do dnešní mluvy vyjádřil přesvědčení, že se ho Bůh v tomhle sporu s veleknězem a nejvyšší radou zastane, že mu dá v posledu za pravdu.

„Rouhal se!“ vykřiknul hned na to spokojeně Kaifáš a ostatní spokojeně dodali: „Je hoden smrti.“ Kdepak, námi tak pracně nastavené pořádky, naši váženost a finanční toky nám nikdo bourat nebude – natož chrám!

No, a takhle to, sestry a bratři, s námi lidmi vypadá odjakživa. Máme tak nějak od přirozenosti sklon kaifášit. Dobyté pozice nepouštíme snadno.

Autoritářští politici nebo církevní hodnostáři nechtějí předat veslo druhým.

Sebestřední muži nechtějí uznat, že ženy jsou ve všem rovnoprávné.

Příslušníci jedné kultury ne a ne pokládat ty druhé za své sousedy.

Takhle bychom mohli pokračovat ještě docela dlouho. Kaifášení máme zaryté pod kůží.

Na druhou stranu, není třeba si zoufat. Nic není ztraceno, vždycky se může začít znovu.

Kaifášovy kosti nakonec skončily v kamenné schránce, sice s hezkým nápisem a ornamenty, ale co

naplat, bez špetky života.

Ježíšovi naproti tomu dal Bůh za pravdu, byl vzkříšen a zůstává s těmi, kdo slyší na jeho politiku. Uzdravuje z mrákot sobectví, zbavuje zlých duchů, jako jsou nezájem, pýcha a sebelítost, odpouští poklesky a nedostatky, je se všemi, od kterých by si pes nevzal ani kůrku.

Mesiáš jaký má být. Nejlepší král a velekněz do každé doby, do každého počasí.

SPCH 2. 4. 2023

PeČ

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)